

Frankrijk voert al jaren een repressief beleid inzake cannabisgebruik. Onlangs heeft de overheid er een schepje bovenop gedaan door het verbod op verdovende middelen uit te breiden met een verbod op afgeleide producten van de industriële hennepcultuur.

Toch is er op het moment een algemeen besef, ook naar aanleiding van het rapport in 2014 van de *Global Commission on Drug Policy*, dat "oorlog" tegen drugsgebruik niet de goede methode is. Repressief beleid zou doeltreffend moeten zijn door cannabisgebruik te voorkomen of tenminste de negatieve consequenties van dit gebruik te verminderen. De praktijk van de laatste decennia heeft uitgewezen dat het repressieve beleid de negatieve consequenties juist doet toenemen. Volgens het *Revue médicale suisse* is het verbod op cannabisgebruik zelfs niet verdedigbaar omdat er een risico voor de gezondheid zou zijn.

In Frankrijk heeft een parlementair rapport van januari 2018 uitgewezen dat cannabisgebruik een reëel probleem is in Frankrijk. Niet alleen een volksgezondheidsprobleem maar ook een zeer arbeidsintensief probleem voor politie en justitie. Jaarlijks zijn er zo'n 140.000 arrestaties, worden er 1,2 miljoen uren gespendeerd aan procedures. Frankrijk telt 17 miljoen cannabisgebruikers en is hiermee kampioen van Europa. Deze gebruikers riskeren op dit moment een maximum gevangenisstraf van een jaar en een boete van 3750 €. Het voorstel van het parlement is niet om cannabisgebruik te legaliseren of te decriminaliseren, maar wel om het gebruik "de facto" te decriminaliseren, dat wil zeggen dat het gebruik nog steeds strafbaar is maar in de praktijk zal worden afgehandeld met een forfaitaire administratieve boete van 300 €. Dit lijkt een eerste stap naar een minder repressief beleid, zelfs als de negatieve consequenties van het gebruik hier niet mee aangepakt worden.

De Franse overheid had die trend kunnen voortzetten voor wat betreft de afgeleide producten van de industriële hennepcultuur.

Hennep wordt al eeuwen industrieel geteeld in Frankrijk (textielvezels en voedsel voor dieren) maar het gebruik van dit gewas is een aantal decennia geleden strak gereguleerd in verband met haar psychotrope eigenschappen. Het Franse ministerieel besluit van 22 augustus 1990, waarin de legale industriële henneproducten worden beperkt tot vezels en granen, is restrictiever dan de Europese regelgeving (EU verordening gemeenschappelijk landbouwbeleid 1308/2013) die gebruik en import van de hele plant toestaat (brut of verwerkt), met inbegrip van hennephout, bladeren en bloemen. Deze verordening maakt het voor lidstaten mogelijk hennepimport te beperken, maar met respect van artikel 36 VWEU.

De EU verordening 1307/2013 beperkt de productie en import van hennep, die alleen mogelijk is als het THC-gehalte lager is dan 0,2 %.

De laatste jaren zijn de applicaties van henneproducten gediversifieerd. Hennephout maakt in de bouwindustrie biologisch verantwoorde isolatie mogelijk. In Frankrijk worden afgeleide henneproducten die worden gebruikt in cosmetica, voedsel, e-vloeistof geïmporteerd. Hennephout is een afgeleid product dat niet toegestaan wordt door het Franse ministerieel besluit van 22 augustus 1990 en toch wordt verkocht.

Het leek er dus op dat het ministerieel besluit van 22 augustus 1990 "de facto" niet meer van kracht was, omdat Europese regelgeving boven nationale regelgeving staat.

Steeds meer Franse bedrijven hebben de laatste maanden van deze situatie geprofiteerd en hebben afgeleide henneproducten op de markt gebracht, met name gedroogde hennepbloemen, die CBD bevatten, maar een zeer laag THC-gehalte hebben (CBD = cannabidiol, een niet psychoactieve cannabinoïde die geïsoleerd kan worden uit hennep en rustgevend effecten heeft). Deze producten (olie, gedroogde bloemen voor kruidenthee) worden volop verkocht in omringende buurlanden.

Om een einde te maken aan verkoop van deze producten op de Franse markt, heeft de MILDECA (*Mission interministérielle de lutte contre les drogues et les conduites addictives*) op 11 juni 2018 een rapport gepubliceerd waarin de actuele Franse regelgeving betreffende legale hennepcultuur strak uiteengezet wordt. De Europese regelgeving en het prevaleren van deze regelgeving boven de nationale wet wordt opzijgeschoven. **MILDECA sluit de legale verkoop van hennepbloemen op de Franse markt uit** en stelt strenge voorwaarden aan de mogelijkheid tot handel in producten die CBD bevatten (de producten mogen alleen voortkomen uit vezels en granen). **Verwerkte hennepproducten mogen helemaal geen THC bevatten.** Er mag behalve voor medicijnen die goedgekeurd zijn door de ANSM of de Europese commissie, **geen reclame worden gemaakt voor therapeutische eigenschappen van het product.** Volgens de schrijvers van het artikel in het *Recueil Dalloz* zijn de conclusies van MILDECA strikt juridisch niet correct, omdat de Europese verordeningen 1307/2013 en 1308/2013 niet in acht worden genomen. Frankrijk riskeert door het Europese Hof veroordeeld te worden, omdat het principe van vrij verkeer van goederen hiermee beperkt wordt.

Zweden is voor een dergelijke kwestie reeds veroordeeld door het Europese Hof op 16 januari 2003 (aff C-462/01 Hammarsten).

Het rapport van MILDECA is tevens in strijd met een recente uitspraak van de Franse minister van Volksgezondheid die kort geleden heeft aangegeven dat ze de achterstand van Frankrijk voor wat betreft therapeutisch gebruik van cannabis betreurt.

De Franse overheid had door uitbreiding van het toepassingsgebied van de legale hennepcultuur toe te staan, nieuwe economische mogelijkheden kunnen creëren voor de hennepcultuursector op een snelgroeiende wereldmarkt. Doordat regelgeving van omringende landen deze mogelijkheid wel biedt, wordt de Franse hennepcultuursector door dit repressieve beleid benadeeld.

Verkoop van deze afgeleide hennepproducten in Frankrijk is dus sinds kort aan strenge regels gebonden. **Het lijkt raadzaam voor Nederlandse bedrijven die deze producten verhandelen, om goed na te (laten) gaan of deze producten wel aan de regels voldoen en wat eventuele sancties zijn van het overtreden van deze regels.**

Volgens de schrijvers van het artikel in de *Receuil Dalloz* is deze nationale Franse regelgeving in strijd met de Europese regelgeving en zou Frankrijk om import van deze producten te verbieden en de Europese afspraken te respecteren met bewijzen moeten komen dat dit verbod nodig is om de openbare zedelijkheid, de openbare orde, de openbare veiligheid, de gezondheid, etc..... te beschermen. Jurisprudentie heeft echter uitgewezen dat dit artikel restrictief geïnterpreteerd wordt door het Hof van Justitie. Om gerechtvaardigd te zijn, moet de belemmering nodig zijn om een dwingende reden van algemeen belang en dient er rekening te worden gehouden met het evenredigheidsbeginsel. Deze bewijsstukken zijn volgens de schrijvers moeilijk aan te dragen, in het licht van de actuele wetenschappelijke kennis. De Europese Verordening houdt ook al rekening met eventuele risico's voor de menselijke gezondheid.

Bronnen: *Recueil Dalloz* 12 juli 2018 artikelen van Renaud Colson en Yann Bisiou, *Revue médicale suisse* 6 juni 2018, *Rapport parlementaire* N° 595 van 25 januari 2018, *Rappel à la loi MILDECA*, 11 juni 2018

Rappel à la loi MILDECA publié le 11 juin 2018

Ce qu'il faut retenir :

- Les variétés de chanvre autorisées à des fins industrielles et commerciales sont réglementées et inscrites dans le Code de la santé publique ;
- L'utilisation et la commercialisation de fleurs ou feuilles de chanvre, ou de produits obtenus à partir de ces parties de la plante, ne sont pas autorisées, quelle que soit la variété ;
- Les e-liquides et autres produits à base de CBD sont interdits s'ils contiennent du THC quel que soit la quantité et s'ils ne sont pas obtenus à partir de variétés et de parties de plantes autorisées ;
- Aucune vertu thérapeutique ne peut être revendiquée notamment par les fabricants, vendeurs de produits contenant du CBD.
- Toutes les publicités portant allégations de vertus thérapeutiques sont interdites (à l'exception des médicaments bénéficiant d'une AMM).